

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Sejarah

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tingkatan 2

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Sejarah

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tingkatan 2

Bahagian Pembangunan Kurikulum

2016

Terbitan 2016

© Kementerian Pendidikan Malaysia

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan ulang mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Pengarah, Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia, Aras 4-8, Blok E9, Parcel E, Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62604 Putrajaya.

KANDUNGAN

Rukun Negara.....	v
Falsafah Pendidikan Kebangsaan.....	vi
Definisi Kurikulum Kebangsaan.....	vii
Kata Pengantar.....	ix
Pendahuluan.....	1
Matlamat.....	3
Objektif.....	3
Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Menengah.....	4
Fokus.....	5
Kemahiran Abad Ke-21.....	11
Kemahiran Berfikir Aras Tinggi.....	13
Strategi Pengajaran dan Pembelajaran.....	14
Elemen Merentas Kurikulum.....	19
Pentaksiran Sekolah.....	22
Organisasi Kandungan.....	25
Panduan Pelaksanaan Kajian Kes.....	35
Glosari.....	50

RUKUN NEGARA

BAHAWASANYA negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak:
Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakatnya;
Memelihara satu cara hidup demokratik;
Mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara
akan dapat dinikmati bersama-sama secara adil dan saksama;
Menjamin satu cara yang liberal terhadap tradisi-tradisi
kebudayaannya yang kaya dan pelbagai corak;
Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan
sains dan teknologi moden;

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan prinsip-prinsip yang berikut:

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAAN**

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

“Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha berterusan ke arah memperkembangkan lagi potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk mewujudkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini adalah bertujuan untuk melahirkan warganegara Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketerampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberi sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara.”

Sumber: Akta Pendidikan 1996 (Akta 550)

DEFINISI KURIKULUM KEBANGSAAN

3. Kurikulum Kebangsaan

(1) Kurikulum Kebangsaan ialah suatu program pendidikan yang termasuk kurikulum dan kegiatan kokurikulum yang merangkumi semua pengetahuan, kemahiran, norma, nilai, unsur kebudayaan dan kepercayaan untuk membantu perkembangan seseorang murid dengan sepenuhnya dari segi jasmani, rohani, mental dan emosi serta untuk menanam dan mempertingkatkan nilai moral yang diingini dan untuk menyampaikan pengetahuan.”

Sumber: Peraturan-Peraturan Pendidikan (Kurikulum Kebangsaan) 1997

[PU (A) 531/97]

KATA PENGANTAR

Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2017 akan menggantikan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM) yang mula dilaksanakan pada tahun 1989. KSSM, digubal bagi memenuhi keperluan dasar baharu di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 agar kualiti kurikulum yang dilaksanakan di sekolah menengah setanding dengan standard antarabangsa. Kurikulum berasaskan standard yang menjadi amalan antarabangsa telah dijemakan dalam KSSM menerusi penggubalan Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) untuk semua mata pelajaran yang mengandungi Standard Kandungan, Standard Pembelajaran dan Standard Prestasi.

Usaha memasukkan Standard Pentaksiran dalam dokumen kurikulum telah mengubah landskap sejarah sejak Kurikulum Kebangsaan dilaksanakan di bawah Sistem Pendidikan Kebangsaan. Menerusinya murid dapat ditaksir secara berterusan untuk mengenal pasti tahap penguasaannya dalam sesuatu mata pelajaran, serta membolehkan guru membuat tindakan susulan bagi meningkatkan pencapaian murid.

DSKP yang dihasilkan juga telah menyepadukan enam tunjang Kerangka KSSM, mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai, serta memasukkan secara eksplisit Kemahiran Abad Ke-21 dan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT). Penyepaduan tersebut dilakukan untuk melahirkan insan seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani sebagaimana tuntutan Falsafah Pendidikan Kebangsaan.

Bagi menjayakan pelaksanaan KSSM, pengajaran dan pembelajaran guru perlu memberi penekanan kepada KBAT dengan memberi fokus kepada pendekatan Pembelajaran Berasaskan Inkuiri dan Pembelajaran Berasaskan Projek supaya murid dapat menguasai kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21.

Kementerian Pendidikan Malaysia merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat dalam penggubalan KSSM. Semoga pelaksanaan KSSM akan mencapai hasrat dan matlamat Sistem Pendidikan Kebangsaan.

Dr. SARIAH BINTI ABD. JALIL
Pengarah
Bahagian Pembangunan Kurikulum

PENDAHULUAN

Sejarah ialah mata pelajaran teras dalam KSSM yang wajib dipelajari oleh semua murid secara berterusan dari Tingkatan Satu hingga Tingkatan Lima. Kurikulum Sejarah sekolah menengah dilaksanakan secara bersepadu. Kesepaduan disiplin Sejarah merangkumi aspek kandungan pengetahuan, Kemahiran Pemikiran Sejarah, Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik.

Kandungan mata pelajaran Sejarah KSSM adalah berbentuk kronologi yang membincangkan perihal kehidupan masyarakat dan negara daripada aspek politik, ekonomi dan sosial. Peristiwa sejarah disusun secara kronologi supaya murid dapat memahami proses perkembangan masyarakat dan negara yang menumpukan kepada pemahaman yang menyeluruh tentang pembinaan negara bangsa Malaysia bermula dari Zaman Prasejarah hingga kini. Ilmu tersebut membolehkan murid membuat perbandingan peradaban yang dicapai oleh negara luar dengan negara kita. Oleh itu, murid perlu didedahkan dengan pengetahuan tentang dunia luar supaya mereka mampu bersaing di peringkat global.

Perkembangan pembelajaran sepanjang hayat turut didorong oleh transformasi kandungan kurikulum. Sehubungan itu, mata pelajaran Sejarah adalah disiplin ilmu bersifat dinamik yang menekankan

kepelbagaian kaedah pengajaran dan pembelajaran (PdP) antaranya kemahiran berfikir, kajian kes, kemahiran teknologi maklumat dan komunikasi, pengajaran berasaskan kajian masa depan, pembelajaran secara konstruktivisme, pembelajaran secara kontekstual, dan pengaplikasian *Theory of Constraints* (TOC). Pendekatan PdP mata pelajaran Sejarah menjurus kepada pemupukan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) bagi memenuhi matlamat dan aspirasi negara. Mata pelajaran Sejarah mengaplikasikan kurikulum holistik dan futuristik yang menekankan kepada kurikulum bertaraf dunia serta berkait rapat dengan perkembangan teknologi maklumat.

Pentaksiran dalam mata pelajaran Sejarah pula bertujuan sebagai kayu pengukur untuk menilai pencapaian murid dalam memperoleh pengetahuan, menguasai kemahiran dan mengamalkan nilai di samping menilai aktiviti yang dijalankan semasa PdP. Pentaksiran juga menyokong pembelajaran murid dan memberi maklum balas berguna kepada *stake holder* seperti pentadbir, guru, murid dan ibu bapa atau penjaga tentang perkembangan dan pencapaian murid. Maklum balas ini boleh digunakan untuk meningkatkan mutu PdP Sejarah sama ada dalam kalangan pihak guru atau murid.

Oleh itu, PdP Sejarah sebagai satu disiplin ilmu akan menjadikan seseorang murid arif dan peka sejarah serta menyediakan mereka bagi menghadapi cabaran masa depan dengan memahami peristiwa masa lalu serta menghayati perjuangan tokoh-tokoh penting negara. Justeru itu, hasrat kurikulum Sejarah memberikan penekanan kepada pembangunan sahsiah murid di samping pemupukan nilai-nilai keperibadian mulia dan semangat kewarganegaraan. Dengan ini sejarah boleh dijadikan iktibar untuk membina kesedaran kebangsaan serta cintakan negara.

MATLAMAT

Kurikulum Sejarah bertujuan memberi kefahaman mengenai masyarakat, negara Malaysia dan dunia. Usaha ini, dapat memupuk dan memperkukuh identiti diri serta semangat setia negara sebagai warganegara Malaysia. Mata pelajaran Sejarah juga dapat mewujudkan semangat perpaduan, perasaan kekitaan, kesedaran kebangsaan dan memperkukuh perasaan cinta akan tanah air.

OBJEKTIF

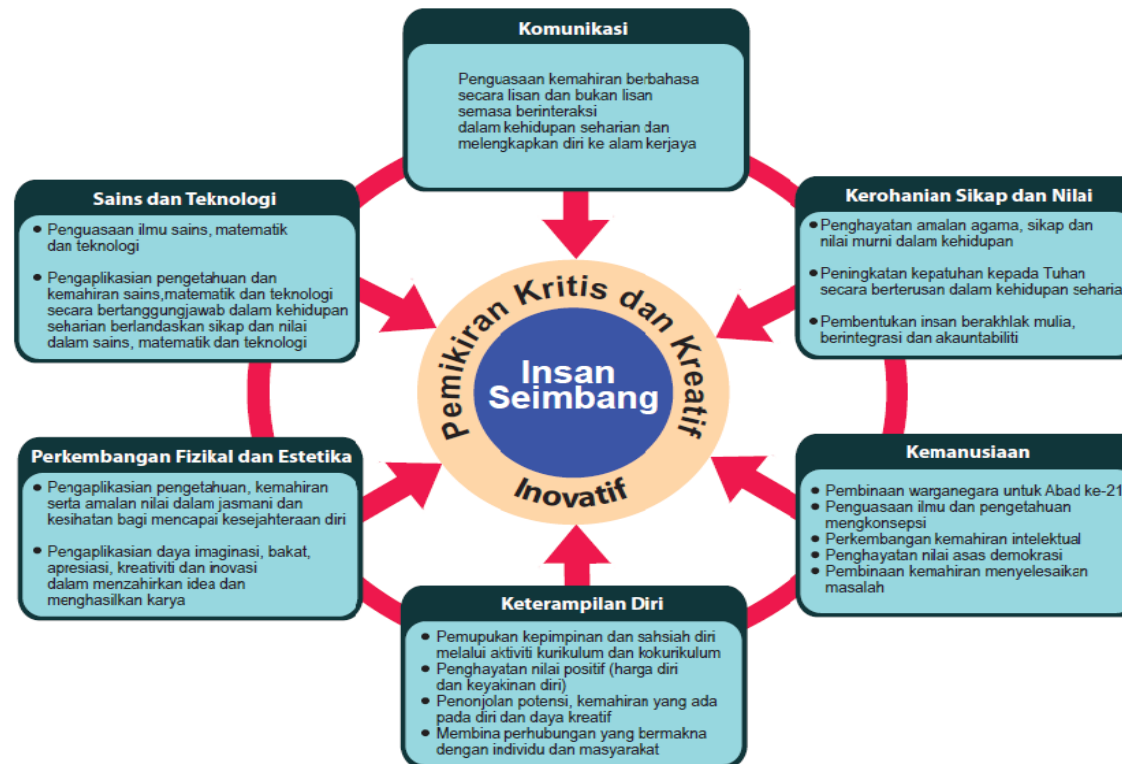
KSSM Sejarah membolehkan murid mencapai objektif berikut:

1. Menyatakan kepentingan sejarah dalam kehidupan seharian dengan mengambil iktibar daripada peristiwa sejarah.
2. Menerangkan kepentingan mengamalkan semangat perpaduan dalam usaha pembangunan dan kemajuan negara.
3. Mengaplikasikan Kemahiran Pemikiran Sejarah (KPS) dalam kalangan murid melalui kajian kes.
4. Mengaplikasikan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) dalam melahirkan murid untuk bersaing di peringkat global.
5. Menghuraikan usaha dan sumbangan tokoh tanah air dalam memperjuang dan mempertahankan kedaulatan negara.
6. Membincangkan perkembangan sejarah masyarakat dan negara bagi membina jati diri.
7. Membincangkan kepentingan dan peranan kepelbagaian kaum dan etnik dalam pembentukan negara bangsa.
8. Meningkatkan kemahiran mengaplikasi, menganalisis, menilai dan mencipta idea melalui fakta sejarah yang tepat.
9. Membina minat terhadap sejarah sebagai satu disiplin ilmu yang dinamik dan
10. Membina semangat patriotisme dalam mempertahankan kedaulatan negara.

KERANGKA KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

KSSM dibina berasaskan enam tunjang, iaitu Komunikasi; Kerohanian, Sikap dan Nilai; Kemanusiaan; Keterampilan Diri; Perkembangan Fizikal dan Estetika; serta Sains dan Teknologi. Enam tunjang tersebut merupakan domain utama yang menyokong antara satu sama lain dan disepadukan dengan pemikiran kritis, kreatif dan inovatif.

Kesepaduan ini bertujuan membangunkan modal insan yang menghayati nilai-nilai murni berteraskan keagamaan, berpengetahuan, berketerampilan, berfikir secara kritis dan kreatif serta inovatif sebagaimana yang digambarkan dalam Rajah 1. Kurikulum Sejarah digubal berdasarkan enam tunjang Kerangka KSSM.

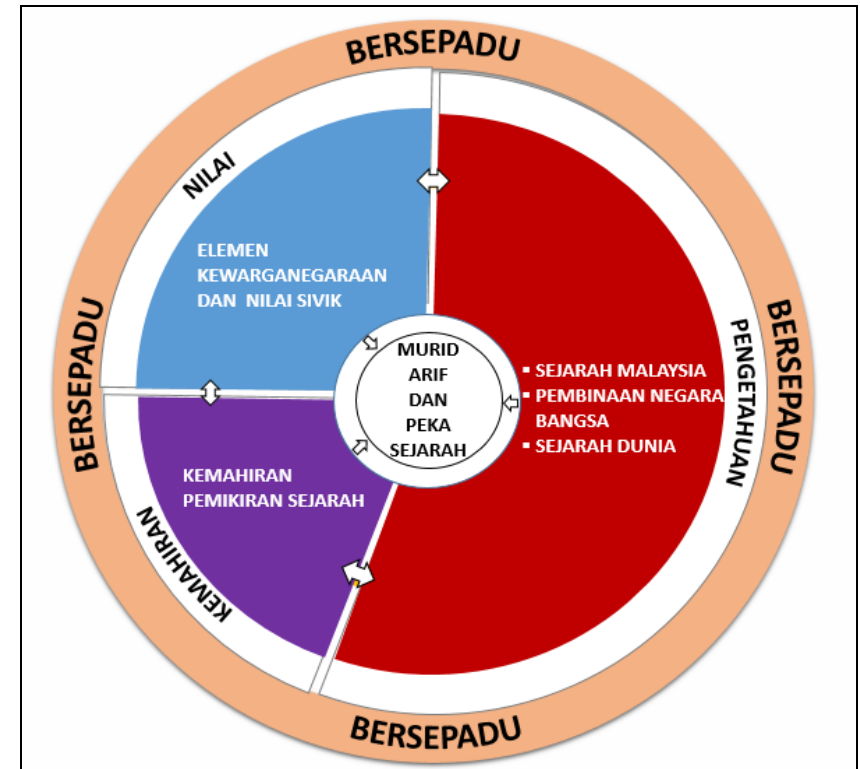
Rajah 1: Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Menengah

FOKUS

Fokus utama KSSM bagi mata pelajaran Sejarah adalah untuk melahirkan murid yang arif dan peka sejarah serta mampu menyumbang kepada pembentukan masyarakat yang berdaya saing pada masa hadapan. Kurikulum ini memberi penekanan kepada kesepaduan aspek pengetahuan, kemahiran dan nilai agar dapat memberi pemahaman kepada murid dalam membina jati diri dan semangat cinta akan negara.

Reka bentuk kurikulum Sejarah merupakan kesepaduan berbentuk 'intra' iaitu yang berlaku dalam pengetahuan Sejarah itu sendiri. Pengetahuan Sejarah ini meliputi sejarah Malaysia, sejarah dunia dan Pembinaan negara bangsa Malaysia. Manakala elemen kemahiran pula mencakupi Kemahiran Pemikiran Sejarah. Seterusnya elemen nilai merangkumi Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik yang digabung jalin mengikut prinsip dan nilai demokrasi, keterikatan emosi kepada negara, perasaan kekitaan, semangat patriotik dan jati diri.

Kesepaduan ini dilaksanakan secara serentak dan berterusan dalam PdP Sejarah seperti yang digambarkan dalam Rajah 2.

Rajah 2: Fokus Kurikulum Sejarah

Pengetahuan

Fokus pengetahuan iaitu kandungan kurikulum Sejarah sekolah menengah merupakan pemahaman dan penghayatan tentang Sejarah Negara Malaysia. Sejarah negara kita dipelajari dan dikaji secara kronologi dari Zaman Air Batu hingga pembentukan negara dan bangsa Malaysia mengikut tema berikut yang disusun daripada Tingkatan 1 hingga Tingkatan 5 seperti yang terdapat dalam Jadual 1.

Jadual 1: Pemetaan Tema Kurikulum Sejarah KSSM

TINGKATAN	TEMA
Tingkatan 1	Sejarah Kita dan Dunia
Tingkatan 2	Warisan Negara
Tingkatan 3	Kedatangan Kuasa Asing
Tingkatan 4	Pembinaan Negara
Tingkatan 5	Malaysia dan Masa Depan

Aspek sejarah dunia yang mempunyai perkaitan dengan Sejarah Malaysia dipelajari supaya murid dapat memahami dengan lebih jelas tentang sejarah negara kita untuk mengukuhkan perasaan bangga atas sumbangan Malaysia terhadap sejarah dunia.

Kemahiran Pemikiran Sejarah

Mata pelajaran Sejarah mempunyai teras struktur disiplin yang sistematik bagi mengembangkan proses PdP agar lebih dinamik. Sejarah merupakan disiplin ilmu untuk mencari kebenaran tentang masa lalu. Oleh itu, sejarawan, guru sejarah dan murid didedahkan kepada Pemikiran Inkuiri yang melibatkan persoalan 'Apa, Bila, Siapa, Di mana, Mengapa dan Bagaimana' setiap kali mereka mempelajari ilmu sejarah.

Murid diajar memahami ciri-ciri sejarah supaya dapat meningkatkan kemahiran pemikiran dengan lebih kritis dan analitis. Kemahiran ini dipupuk dan diaplikasikan oleh murid dengan pelbagai kemahiran seperti kemahiran memahami kronologi, meneroka bukti, membuat interpretasi, membuat imaginasi dan membuat rasionalisasi.

1. Memahami Kronologi – urutan waktu dan peristiwa sejarah. Murid dididik dengan kemahiran memahami tempoh masa merujuk kepada kemajuan sesebuah tamadun.
2. Meneroka Bukti – melibatkan kemahiran mengenal pasti dan membuat kaji banding antara sumber primer dengan sumber sekunder untuk mendapatkan maklumat sejarah. Kemahiran ini dapat menjana pemikiran sejarah dan pemahaman sejarah serta sifatnya yang interpretatif. Sumber-sumber tersebut diperoleh melalui kaedah lisan, kaedah bertulis dan kaedah arkeologi.

3. Membuat Interpretasi – membuat tafsiran terhadap sesuatu peristiwa dengan memberi ulasan berdasarkan bukti. Murid dapat mengetahui perbezaan tafsiran dan perspektif yang wujud dalam kalangan sejarawan. Di samping itu, murid dapat membezakan fakta sejarah dengan tafsiran sejarah.
4. Membuat Imajinasi – usaha melibatkan murid dengan sesuatu situasi dalam peristiwa sejarah. Kemahiran imajinasi diperoleh secara visual dan empati.
5. Membuat Rasionalisasi – melibatkan penggunaan akal fikiran dan membuat pertimbangan yang wajar dalam menyelesaikan sesuatu masalah. Usaha ini memerlukan kemahiran murid untuk membuat hipotesis, mengumpul maklumat, menentukan bukti yang signifikan dan membuat inferens daripada maklumat yang dikumpul.

Dengan menguasai Kemahiran Pemikiran Sejarah, murid boleh menggunakan kemahiran ini untuk menganalisis sumber dan merekod hasil analisis. Seterusnya murid boleh membuat penjelasan sejarah dengan tepat, sama ada bentuk lisan atau tulisan serta dapat memahami peristiwa sejarah secara empati. Selain itu, pemahaman sejarah juga boleh mendidik murid menganalisis corak perubahan yang dialami manusia.

Melalui proses Kemahiran Pemikiran Sejarah, murid boleh memahami sesuatu peristiwa masa lalu dengan pelbagai perspektif secara mendalam agar dapat meletakkan diri mereka secara imaginatif dalam situasi seseorang tokoh atau peristiwa. Akhirnya, murid dapat melihat sejarah secara empati bagi membina corak pemikiran yang lebih terbuka, toleransi dan matang ke arah melahirkan warganegara yang menghargai negara bangsa.

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik melalui pembelajaran sejarah adalah untuk membentuk warganegara yang mempunyai jati diri dan berkeperibadian Malaysia yang patriotik berlandaskan prinsip-prinsip Rukun Negara dan berteraskan Perlembagaan Negara. Penerapan ini memberi penekanan kepada aspek amalan dan penghayatan dalam kalangan murid bagi membentuk dan melahirkan bangsa Malaysia yang mengetahui hak, tanggungjawab serta peranannya sebagai warganegara.

Fokus utama penerapan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik dalam mata pelajaran Sejarah adalah untuk membentuk warganegara seperti berikut:

1. Mendukung Prinsip dan Nilai Demokrasi
 - (i) mentaati raja dan pemimpin negara
 - (ii) mematuhi undang-undang dan peraturan
 - (iii) menyanjungi corak pemerintahan dan prinsip demokrasi
 - (iv) mempertahankan dan menjunjung perlembagaan negara
2. Mempunyai Keterikatan Emosi kepada Negara
 - (i) bertindak wajar
 - (ii) bersifat amanah dan jujur
 - (iii) berlaku adil dan bertimbang rasa
 - (iv) berbangga dengan sejarah negara
 - (v) berbangga dengan tradisi dan budaya bangsa
 - (vi) bersyukur sebagai warganegara Malaysia
 - (vii) menghargai jasa dan perjuangan tokoh-tokoh negara
3. Mempunyai Perasaan Kekitaan
 - (i) hormat menghormati
 - (ii) bertoleransi
 - (iii) bersatu padu dan berharmoni
 - (iv) bersefahaman dan bermuafakat
- (v) bekerjasama dan tolong menolong
- (vi) muhibah dan semangat bermasyarakat
- (vii) berganding bahu membangunkan negara
- (viii) kesedaran memelihara alam sekitar
4. Mengukuhkan Semangat Patriotik
 - (i) hormat lambang-lambang negara
 - (ii) bertanggungjawab kepada bangsa dan negara
 - (iii) berani mempertahankan kedaulatan bangsa dan negara
 - (iv) berkorban untuk negara
5. Mempunyai Jati Diri
 - (i) kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan
 - (ii) berilmu dan berketrampilan
 - (iii) berakhlak dan berbudi pekerti mulia
 - (iv) rajin dan gigih
 - (v) keterlibatan diri dalam pembangunan negara
 - (vi) tabah menghadapi cabaran
 - (vii) berdikari
 - (viii) menghargai masa
 - (ix) kreatif dan inovatif

Panduan Pelaksanaan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik dinyatakan dalam setiap Standard Kandungan (SK) melalui Standard Pembelajaran (SP) menggunakan simbol K seperti Jadual 2.

Jadual 2: Penulisan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik dalam Standard Pembelajaran.

5.0 : KERAJAAN ALAM MELAYU			
STANDAR KANDUNGAN	STANDAR PEMBELAJARAN	STANDAR PRESTASI	
		TAHAP PENGUSAHAAN	TAFSIRAN
5.1 Kerajaan Alam Melayu	Murid boleh:	1	Mengetahui sejarah kerajaan Alam Melayu
	5.1.1 Menjelaskan konsep Alam Melayu.		
	5.1.2 Menerangkan kewujudan kerajaan Alam Melayu.		
	5.1.3 Memerihai kerajaan-kerajaan Alam Melayu yang masyhur.		
	5.1.4 Menghubungkan kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan di luar Alam Melayu yang sezaman.		
	K5.1.5 Menghuraikan kepentingan kedudukan strategik yang menyumbang kepada kemajuan sesebuah ketajanan.		
	K5.1.6 Menerangkan kepentingan kebijaksanaan pemimpin untuk kemajuan negara.		
	K5.1.7 Menghuraikan kepentingan menghargai kegemilangan kerajaan Alam Melayu dengan pembentukan jati diri.		
K5.1.8 Memusulkan kebanggaan terhadap kelangsungan warisan kerajaan Alam Melayu.		6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah kerajaan Alam Melayu

- Elemen kewarganegaraan ditandakan dengan K.
- Mesti ditulis dalam RPH.
- Tidak boleh diajar secara berasingan dengan SP

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik dinyatakan dengan jelas sebagai Standard Pembelajaran. Elemen ini tidak boleh diajar bersendirian dan merupakan satu indikator yang harus dijelmakan dalam objektif pengajaran dan pembelajaran oleh guru.

Elemen ini dilaksanakan dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran semasa guru merancang Rancangan Pengajaran Harian (RPH). Berikut adalah contoh penerapan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik melalui aktiviti soal jawab.

Contoh Panduan Pelaksanaan Penerapan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik ditanda dengan **K** (K6.4.8). Elemen ini tidak boleh diajar secara berasingan atau bersendirian.

Objektif untuk elemen ini perlu dinyatakan semasa membuat perancangan pengajaran dan pembelajaran. Terdapat pelbagai kaedah untuk melahirkan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik dalam kalangan murid antaranya melalui aktiviti soal jawab, kajian kes, pemerhatian dan kaedah-kaedah lain mengikut kreativiti guru dan tahap kebolehan murid semasa melaksanakan pengajaran dan pembelajaran.

Contoh:**6.4 Sarawak dan Sabah**

6.4.3 Menghuraikan kegiatan masyarakat Sarawak dan Sabah.

K6.4.5 Merumuskan kepentingan memanfaatkan kepentingan alam sekitar secara bijaksana.

Contoh Aktiviti (soal jawab):

1. Apakah sumber kekayaan negara kita?
2. Apakah kepentingan memanfaatkan sumber kekayaan negara?
3. Bagaimanakah kita memanfaatkan sumber kekayaan negara?

Bentuk soalan:

1. Nyatakan kepentingan pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar?
2. Huraikan iktibar kepada generasi muda sekiranya tidak menghargai alam sekitar?

KEMAHIRAN ABAD KE-21

Satu daripada hasrat KSSM adalah untuk melahirkan murid yang mempunyai Kemahiran Abad Ke-21 dengan memberi fokus kepada kemahiran berfikir serta kemahiran hidup dan kerjaya yang berteraskan amalan nilai murni. Kemahiran Abad Ke-21 bermatlamat untuk melahirkan murid yang mempunyai ciri-ciri yang dinyatakan dalam profil murid supaya berupaya bersaing di peringkat global. Penguasaan SK dan SP dalam kurikulum Sejarah menyumbang kepada pemerolehan Kemahiran Abad Ke-21 dalam kalangan murid.

Justeru, penggubalan kurikulum Sejarah mengambilkira penyepaduan pengetahuan, kemahiran dan nilai bagi melahirkan murid yang dapat memperkukuh identiti diri dan semangat setia negara seiring dengan ciri-ciri murid abad ke-21 seperti Jadual 3.

Jadual 3: Profil Murid

PROFIL MURID	PENERANGAN
Berdaya Tahan	Mereka mampu menghadapi dan mengatasi kesukaran, mengatasi cabaran dengan kebijaksanaan, keyakinan, toleransi dan empati.

PROFIL MURID	PENERANGAN
Mahir Berekomunikasi	Mereka menyuarakan dan meluahkan fikiran, idea dan maklumat dengan yakin dan kreatif secara lisan dan bertulis, menggunakan pelbagai media dan teknologi.
Pemikir	Mereka berfikir secara kritikal, kreatif dan inovatif; mampu untuk menangani masalah yang kompleks dan membuat keputusan yang beretika. Mereka berfikir tentang pembelajaran dan diri mereka sebagai murid. Mereka menjana soalan dan bersifat terbuka kepada perspektif, nilai dan tradisi individu dan masyarakat lain. Mereka berkeyakinan dan kreatif dalam menangani bidang pembelajaran yang baru.
Kerja Sepasukan	Mereka boleh bekerjasama secara berkesan dan harmoni dengan orang lain. Mereka menggalas tanggungjawab bersama serta menghormati dan menghargai sumbangan yang diberikan oleh setiap ahli pasukan. Mereka memperoleh kemahiran interpersonal melalui aktiviti kolaboratif, dan ini menjadikan mereka pemimpin dan ahli pasukan yang lebih baik

PROFIL MURID	PENERANGAN
Bersifat Ingin Tahu	Mereka membangunkan rasa ingin tahu semula jadi untuk meneroka strategi dan idea baru. Mereka mempelajari kemahiran yang diperlukan untuk menjalankan inkuiri dan penyelidikan, serta menunjukkan sifat berdikari dalam pembelajaran. Mereka menikmati pengalaman pembelajaran sepanjang hayat secara berterusan.
Berprinsip	Mereka berintegriti dan jujur, kesamarataan, adil dan menghormati maruah individu, kumpulan dan komuniti. Mereka bertanggungjawab atas tindakan, akibat tindakan serta keputusan mereka.
Bermaklumat	Mereka mendapatkan pengetahuan dan membentuk pemahaman yang luas dan seimbang merentasi pelbagai disiplin pengetahuan. Mereka meneroka pengetahuan dengan cekap dan berkesan dalam konteks isu tempatan dan global. Mereka memahami isu-isu etika/ undang-undang berkaitan maklumat yang diperolehi.
Penyayang/ Prihatin	Mereka menunjukkan empati, belas kasihan dan rasa hormat terhadap keperluan dan perasaan orang lain. Mereka komited untuk berkhidmat kepada masyarakat dan memastikan kelestarian alam sekitar.
Patriotik	Mereka mempamerkan kasih sayang, sokongan dan rasa hormat terhadap negara.

KEMAHIRAN BERFIKIR ARAS TINGGI

KBAT dinyatakan dalam kurikulum secara eksplisit supaya guru dapat menterjemahkan dalam PdP bagi merangsang pemikiran berstruktur dan berfokus dalam kalangan murid. Penerangan KBAT adalah berfokus kepada empat tahap pemikiran seperti Jadual 4.

Jadual 4: Tahap pemikiran dalam KBAT

Tahap pemikiran	Penerangan
Mengaplikasi	Menggunakan pengetahuan, kemahiran, dan nilai dalam situasi berlainan untuk melaksanakan sesuatu perkara.
Menganalisis	Mencerakinkan maklumat kepada bahagian kecil untuk memahami dengan lebih mendalam serta hubung kait antara bahagian berkenaan.
Menilai	Membuat pertimbangan dan keputusan menggunakan pengetahuan, pengalaman, kemahiran, dan nilai serta memberi justifikasi.
Mencipta	Menghasilkan idea atau produk atau kaedah yang kreatif dan inovatif.

KBAT ialah keupayaan untuk mengaplikasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai dalam membuat penaaakulan dan refleksi bagi menyelesaikan masalah, membuat keputusan, berinovasi

dan berupaya mencipta sesuatu. KBAT merangkumi kemahiran berfikir kritis, kreatif dan menaakul serta strategi berfikir.

Kemahiran berfikir kritis adalah kebolehan untuk menilai sesuatu idea secara logik dan rasional untuk membuat pertimbangan yang wajar dengan menggunakan alasan dan bukti yang munasabah.

Kemahiran berfikir kreatif adalah kemampuan untuk menghasilkan atau mencipta sesuatu yang baharu dan bernilai dengan menggunakan daya imaginasi secara asli serta berfikir tidak mengikut kelaziman.

Kemahiran menaakul adalah keupayaan individu membuat pertimbangan dan penilaian secara logik dan rasional.

Strategi berfikir merupakan cara berfikir yang berstruktur dan berfokus untuk menyelesaikan masalah.

KBAT boleh diaplikasikan dalam bilik darjah melalui aktiviti berbentuk menaakul, pembelajaran inkuiri, penyelesaian masalah dan projek. Guru dan murid perlu menggunakan alat berfikir seperti peta pemikiran dan peta minda serta penyoalan aras tinggi untuk menggalakkan murid berfikir.

STRATEGI PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

Keberkesanan dan kejayaan PdP mata pelajaran Sejarah bergantung kepada kreativiti guru merancang, mengolah dan melaksanakan pendekatan, kaedah, teknik secara bersepadu dan sistematik. Guru juga mesti memberi fokus kepada penerapan dan pengamalan yang berterusan tentang Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik. Guru hendaklah mengajar kandungan sejarah berpandukan standard pembelajaran dan disepadukan dengan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik semasa melaksanakan PdP.

Dalam aspek pedagogi, penekanan terhadap pembelajaran secara mendalam merupakan salah satu cara pendekatan berpusatkan murid. Guru hendaklah merancang PdP yang berpusatkan murid bagi menggalakan penglibatan aktif murid agar dapat menimbulkan suasana PdP yang menarik. Pembelajaran aktif yang dilaksanakan dalam pendekatan secara mendalam dapat meningkatkan kompetensi murid dengan mengaplikasikan KBAT dan penguasaan konsep (pengetahuan, kemahiran dan nilai). Antara kaedah PdP Sejarah adalah seperti berikut:

Kajian Kes

Kajian kes ialah pembelajaran melalui penerokaan yang melibatkan pengetahuan, penglibatan diri, kemahiran kreativiti dan pengaplikasian metodologi sejarah. Pengalaman menjalankan kajian kes dapat menggalakan kemahiran penyelesaian masalah dan sikap ingin tahu.

Kajian kes merupakan satu komponen dalam kurikulum Sejarah yang wajib dilaksanakan sebagai pendedahan kepada murid untuk mengaplikasikan Kemahiran Pemikiran Sejarah. Kajian ini juga melibatkan kemahiran mengapikasi, menganalisis, menilai dan mencipta idea berdasarkan fakta-fakta sejarah.

Pembelajaran Berasaskan Inkuiri

Kemahiran Inkuiri dapat mengembangkan kemahiran berfikir dan sikap ingin tahu dalam kalangan murid. Semasa melaksanakan inkuiri, murid akan lebih peka kepada keadaan masyarakat dan persekitarannya.

Kemahiran Inkuiri merupakan kaedah PdP yang berpusatkan murid. Murid berperanan merancang dan menjalankan aktiviti pembelajaran. Mereka melibatkan diri secara aktif untuk mencari dan mengumpul maklumat melalui pelbagai aktiviti seperti memerhati, mendengar, menyoal, berbincang, membuat

rujukan, ujikaji dan kaji siasat. Aktiviti ini boleh dijalankan secara berasingan atau digabungkan dalam pelbagai teknik pembelajaran seperti kerja projek, simulasi, lawatan, main peranan dan kuiz.

Kemahiran Inkuiri digunakan dalam kajian kes kerana membolehkan murid memperoleh ilmu pengetahuan dan menguasai kemahiran melalui penaakulan. Kemampuan mencari dan mengumpul maklumat melalui pelbagai aktiviti tersebut dapat meningkatkan ilmu pengetahuan dan kemahiran yang lebih bermakna dan berkesan. Menerusi kemahiran ini, guru juga boleh berperanan sebagai pembimbing untuk merangsang minat murid menjadi lebih yakin dalam menjalankan aktiviti pembelajaran.

Pembelajaran Berasaskan Kajian Masa Depan

Kajian Masa Depan (KMD) ialah suatu pendekatan pengajaran untuk mendidik murid agar lebih prihatin terhadap sesuatu perkara atau isu yang berlaku pada masa lampau, masa kini dan masa depan. Ini bermakna murid dapat membuat ramalan, menjangka akibat, serta mengendalikan perubahan supaya mereka mendapat manfaat yang maksimum.

Pengajaran berasaskan KMD merupakan strategi secara saintifik yang dibina untuk menambahkan keupayaan murid dalam menghadapi pelbagai cabaran hidup dan membuat keputusan.

Dalam mata pelajaran Sejarah, murid diajar menggunakan pemikiran kritis dan kreatif untuk meninjau perubahan keadaan daripada masa lalu sehingga ke masa kini dan meramalkan keadaan pada masa hadapan.

Pembelajaran Luar Bilik Darjah

Pembelajaran Luar Bilik Darjah (PLBD) ialah aktiviti luar bilik darjah yang terancang dan berstruktur yang berpusatkan murid. Aktiviti ini, bertujuan menyokong dan mengukuhkan pelaksanaan kurikulum sekolah yang merangkumi persekitaran pembelajaran yang progresif. PLBD memberikan pengalaman pembelajaran dalam situasi yang sebenar, bermakna dan menyeronokkan. Selain itu, PLBD boleh mengembangkan kemahiran sosial dan kerja berpasukan dalam kalangan murid. Sebagai contoh, membuat lawatan sambil belajar ke tempat-tempat bersejarah seperti muzium, arkib atau tapak warisan. Melalui aktiviti ini, murid dibimbing untuk mengaitkan pengalaman sebenar dengan peristiwa-peristiwa sejarah yang dipelajari dalam bilik darjah.

Belajar Cara Belajar

Belajar Cara Belajar ialah suatu proses untuk memperoleh teknik belajar sama ada bersama guru atau tanpa guru. Pendekatan ini bertujuan untuk menyediakan murid yang berupaya belajar sendiri, menggunakan pengetahuan sedia ada, rakan-rakan dan bahan lain sebagai sumber pembelajaran. Pendekatan ini membolehkan murid membuat refleksi dan menilai tahap pembelajaran sendiri serta mampu mengaplikasi pengetahuan dan kemahiran dalam situasi yang berlainan.

Pembelajaran Masteri

Pembelajaran Masteri merujuk kepada pendekatan PdP bagi memastikan murid menguasai hasil pembelajaran yang dihasratkan dalam suatu unit pembelajaran sebelum berpindah ke unit pembelajaran seterusnya. Pendekatan ini digunakan kerana murid mempunyai kebolehan dan keperluan yang berbeza dalam pembelajaran. Pendekatan ini memerlukan peruntukan masa yang mencukupi serta proses PdP yang berkualiti. Sebagai contoh, kaedah ini dilaksanakan dengan membahagikan tajuk-tajuk yang besar kepada bab-bab atau unit-unit yang kecil yang mempunyai objektif yang tersendiri bagi memudahkan murid menguasai isi pelajaran sebelum beralih kepada tajuk yang seterusnya.

Pembelajaran Akses Kendiri

Pembelajaran Akses Kendiri (PAK) ialah pendekatan yang membolehkan murid belajar secara sendiri melalui penggunaan bahan pembelajaran. Murid diberi peluang memilih aktiviti, menilai hasil kerja dan memantau kemajuan mereka sendiri agar mereka bertanggungjawab dan berdikari atas pembelajaran mereka. Dalam PAK, bahan pembelajaran direka dan diuruskan supaya murid belajar mengikut minat, keperluan, tahap kemampuan dan gaya pembelajaran mereka. Murid juga boleh mengetahui maklum balas pencapaian mereka kerana PAK menyediakan pentaksiran sendiri.

Pembelajaran Secara Kontekstual

Pembelajaran Kontekstual ialah kaedah pembelajaran yang menggabungkan isi kandungan dengan pengalaman harian individu, masyarakat dan persekitaran. Kaedah ini menyediakan pembelajaran secara konkrit yang melibatkan aktiviti *hands-on* dan *minds-on*. Dalam pembelajaran Sejarah, murid membina persekitaran pembelajaran melalui proses pengalaman, penemuan, pengukuhan dan menghubungkan persekitaran dengan peristiwa sejarah yang dipelajari.

Pembelajaran Secara Konstruktivisme

Konstruktivisme ialah suatu kaedah pembelajaran yang menggalakkan murid membina sendiri pengetahuan atau konsep secara aktif berdasarkan pengetahuan sejarah dan pengalaman sedia ada. Dalam proses ini, murid akan menyesuaikan ilmu pengetahuan yang diterima dengan pengetahuan sedia ada untuk membina pengetahuan baru. Guru sebagai pembimbing perlu membantu proses ini dengan menggunakan strategi dan kaedah pengajaran yang menggalakkan murid untuk membuat analisis, tafsiran dan amalan sendiri. Guru harus mendorong proses pembelajaran murid dengan mengemukakan soalan-soalan terbuka dan sering mengadakan perbincangan kumpulan dalam kalangan murid.

Aplikasi Teori Kecerdasan Pelbagai

Teori Kecerdasan Pelbagai (TKP) merupakan suatu pendekatan PdP yang berasaskan kecerdasan murid yang pelbagai. TKP terdiri daripada lapan jenis kecerdasan iaitu verbal-linguistik, logik-matematik, visual-ruang, kinestetik, muzik, interpersonal, intrapersonal dan naturalis. Melalui pendekatan ini, guru dapat mengenal pasti persamaan dan perbezaan keupayaan individu murid yang unik. Mereka belajar dan dinilai dengan cara yang berlainan bagi meningkatkan

kecerdasan dan potensi yang tidak terbatas bagi membantu murid menyelesaikan masalah yang dihadapi dalam kehidupan sebenar .

Pembelajaran Teknologi Maklumat dan Komunikasi

Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) dalam PdP bermaksud menggunakan TMK secara berfikir, terancang dan bersesuaian dengan keperluan pembelajaran bagi meningkatkan kefahaman dan penguasaan murid terhadap pelajaran. Penggunaan TMK juga memberi peluang pembelajaran yang sama kepada semua murid yang pelbagai keupayaan bagi meningkatkan motivasi diri, di samping membolehkan murid mengamalkan pembelajaran sendiri.

Aplikasi Teknik *Theory of Constraints*.

Teknik *Theory of Constraints* (TOC) ialah cara PdP berasaskan pemikiran yang logik dan sistematik. Proses ini menggunakan teknik pemikiran kritis dan kreatif yang mudah dan konkrit. Teknik ini membolehkan murid menggunakan alat dan teknik berfikir dalam pembelajaran mereka. Aplikasi teknik ini mampu untuk melibatkan murid secara kolaboratif iaitu bersesuaian dengan konsep pembelajaran berpusatkan murid. Ini menyediakan mereka dengan kemahiran bagi mencapai matlamat, menyelesaikan masalah dengan berkesan, membuat

keputusan, berkomunikasi dan dapat diaplikasikan dalam kehidupan seharian. Dalam pembelajaran Sejarah, kaedah ini dapat membantu murid membuat andaian dan pertimbangan mengenai peristiwa sejarah berdasarkan fakta yang tepat iaitu melalui pentarikan serta bukti sebenar sesuatu peristiwa sejarah.

Teknik Belajar Sambil Bermain

Belajar Sambil Bermain ialah satu pendekatan yang terancang dan berstruktur bagi memberi peluang kepada murid belajar dalam suasana yang bebas dan selamat, menggembirakan dan bermakna. Teknik ini memerlukan perancangan rapi supaya pembelajaran mempunyai unsur seperti:

- i. bermain secara terancang;
- ii. bermain secara berstruktur;
- iii. bermain secara fleksibel;
- iv. memenuhi keperluan kognitif, psikomotor dan afektif.

ELEMEN MERENTAS KURIKULUM

Elemen Merentas Kurikulum (EMK) ialah unsur nilai tambah yang diterapkan dalam proses PdP selain yang ditetapkan dalam standard kandungan. Elemen-elemen ini diterapkan bertujuan mengukuhkan kemahiran dan keterampilan modal insan yang dihasratkan serta dapat menangani cabaran semasa dan masa hadapan. Elemen-elemen di dalam EMK adalah seperti berikut:

1. Bahasa

- Penggunaan bahasa pengantar yang betul perlu dititikberatkan dalam semua mata pelajaran.
- Semasa PdP bagi setiap mata pelajaran, aspek sebutan, struktur ayat, tatabahasa, istilah dan laras bahasa perlu diberi penekanan bagi membantu murid menyusun idea dan berkomunikasi secara berkesan.

2. Kelestarian Alam Sekitar

- Kesedaran mencintai dan menyayangi alam sekitar dalam jiwa murid perlu dipupuk melalui PdP semua mata pelajaran.

- Pengetahuan dan kesedaran terhadap kepentingan alam sekitar dalam membentuk etika murid untuk menghargai alam.

3. Nilai Murni

- Nilai murni diberi penekanan dalam semua mata pelajaran supaya murid sedar akan kepentingan dan mengamalkannya.
- Nilai murni merangkumi aspek kerohanian, kemanusiaan dan kewarganegaraan yang menjadi amalan dalam kehidupan harian.

4. Sains dan Teknologi

- Menambahkan minat terhadap Sains dan Teknologi dapat meningkatkan literasi sains serta teknologi dalam kalangan murid.
- Penggunaan teknologi dalam pengajaran dapat membantu serta menyumbang kepada pembelajaran yang lebih cekap dan berkesan.
- Pengintegrasian Sains dan Teknologi dalam PdP merangkumi empat perkara iaitu:
 - (i) Pengetahuan Sains dan Teknologi (fakta, prinsip, konsep yang berkaitan dengan sains dan teknologi).

- (ii) Kemahiran saintifik (proses pemikiran dan kemahiran manipulatif tertentu).
- (iii) Sikap saintifik (seperti ketepatan, kejujuran, keselamatan).
- (iv) Penggunaan teknologi dalam aktiviti PdP.

5. Patriotisme

- Semangat patriotik dapat dipupuk melalui semua mata pelajaran, aktiviti kokurikulum dan khidmat masyarakat.
- Semangat patriotik dapat melahirkan murid yang mempunyai semangat cintakan negara dan berbangga sebagai rakyat Malaysia.

6. Kreativiti dan Inovasi

- Kreativiti adalah kebolehan menggunakan imaginasi untuk mengumpul, mencerna dan menjana idea atau mencipta sesuatu yang baharu atau asli melalui ilham atau gabungan idea yang ada.
- Inovasi merupakan pengaplikasian kreativiti melalui ubah suai, membaiki dan mempraktikkan idea.
- Kreativiti dan Inovasi saling bergandingan dan perlu untuk memastikan pembangunan modal insan yang mampu menghadapi cabaran abad ke- 21.

- Elemen Kreativiti dan Inovasi perlu diintegrasikan dalam PdP.

7. Keusahawanan

- Penerapan Elemen Keusahawanan bertujuan membentuk ciri-ciri dan amalan keusahawanan sehingga menjadi satu budaya dalam kalangan murid.
- Ciri keusahawanan boleh diterapkan dalam PdP melalui aktiviti yang mampu memupuk sikap seperti rajin, jujur, amanah dan bertanggungjawab serta membangunkan minda kreatif dan inovatif untuk memacu idea ke pasaran.

8. Teknologi Maklumat dan Komunikasi

- Penerapan elemen TMK dalam PdP memastikan murid dapat mengaplikasi dan mengukuhkan pengetahuan dan kemahiran asas TMK yang dipelajari.
- Pengaplikasian TMK bukan sahaja mendorong murid menjadi kreatif malah menjadikan PdP lebih menarik dan menyeronokkan serta meningkatkan kualiti pembelajaran.
- TMK diintegrasikan mengikut kesesuaian topik yang hendak diajar dan sebagai pengupaya bagi meningkatkan lagi kefahaman murid terhadap kandungan mata pelajaran.

9. Kelestarian Global

- Elemen Kelestarian Global bermatlamat melahirkan murid berdaya fikir lestari yang bersikap responsif terhadap persekitaran dalam kehidupan harian dengan mengaplikasi pengetahuan, kemahiran dan nilai yang diperolehi melalui elemen Penggunaan dan Pengeluaran Lestari, Kewarganegaraan Global dan Perpaduan.
- Elemen Kelestarian Global penting dalam menyediakan murid bagi menghadapi cabaran dan isu semasa di peringkat tempatan, negara dan global.
- Elemen ini diajar secara langsung dan secara sisipan dalam mata pelajaran yang berkaitan.

10. Pendidikan Kewangan

- Penerapan elemen Pendidikan Kewangan bertujuan membentuk generasi masa hadapan yang berkeupayaan membuat keputusan kewangan yang bijak, mengamalkan pengurusan kewangan yang beretika serta berkemahiran menguruskan hal ehwal kewangan secara bertanggungjawab.
- Elemen Pendidikan Kewangan boleh diterapkan dalam PdP secara langsung ataupun secara sisipan.

Penerapan secara langsung adalah melalui tajuk-tajuk seperti wang yang mengandungi elemen kewangan secara eksplisit seperti pengiraan faedah mudah dan faedah kompaun. Penerapan secara sisipan pula diintegrasikan melalui tajuk-tajuk lain merentas kurikulum. Pendedahan kepada pengurusan kewangan dalam kehidupan sebenar adalah penting bagi menyediakan murid dengan pengetahuan, kemahiran dan nilai yang dapat diaplikasikan secara berkesan dan bermakna.

PENTAKSIRAN SEKOLAH

Pentaksiran Sekolah (PS) adalah sebahagian daripada pendekatan pentaksiran yang merupakan satu proses mendapatkan maklumat tentang perkembangan murid yang dirancang, dilaksana dan dilapor oleh guru yang berkenaan. Proses ini berlaku berterusan sama ada secara formal dan tidak formal supaya guru dapat menentukan tahap penguasaan sebenar murid. PS perlu dilaksanakan secara holistik berdasarkan prinsip inklusif, autentik dan setempat (*localised*). Maklumat yang diperolehi dari PS akan digunakan oleh pentadbir, guru, ibu bapa dan murid dalam merancang tindakan susulan ke arah peningkatan perkembangan pembelajaran murid.

PS boleh dilaksanakan oleh guru secara formatif dan sumatif. Pentaksiran secara formatif dilaksanakan seiring dengan proses PdP, manakala pentaksiran secara sumatif dilaksanakan pada akhir suatu unit pembelajaran, penggal, semester atau tahun. Dalam melaksanakan PS, guru perlu merancang, membina item, mentadbir, memeriksa, merekod dan melapor tahap penguasaan murid dalam mata pelajaran yang diajar berdasarkan DSKP.

Pentaksiran dalam mata pelajaran Sejarah bertujuan untuk merangsang pemikiran yang melibatkan penguasaan murid dalam pengetahuan, kemahiran dan nilai. Pentaksiran ini, dilaksanakan dengan menguji pengetahuan dan pemahaman murid terhadap sesuatu SK dan SP. Murid juga boleh diuji mengenai fakta, tarikh dan definisi. Selain itu, guru juga boleh menguji murid daripada aspek kognitif yang lebih tinggi seperti menganalisis, mensintesis dan membuat penilaian yang berterusan mengikut panduan dalam Standard Prestasi (SPi) .

Pentaksiran dalam Sejarah juga memberi ruang yang luas kepada murid untuk menganalisis, merumus dan menilai fakta-fakta sejarah secara rasional. Hal ini dapat direalisasikan melalui satu sistem pentaksiran yang baik dan terancang. Dalam membuat pentaksiran, guru harus mengambil kira kepelbagaian tahap kecerdasan murid dan dilakukan secara berterusan semasa proses PdP melalui pelbagai cara. Antaranya ialah pemerhatian, kerja kursus, kajian kes, membina buku skrap dan folio, membuat demonstrasi, simulasi, kuiz, ujian bertulis dan lain-lain kaedah yang bersesuaian dengan kebolehan murid.

Guru boleh menentukan Tahap Penguasaan murid dalam mata pelajaran Sejarah, dengan merujuk kepada pernyataan umum dan pernyataan khusus. Pernyataan umum merujuk kepada jadual 5 manakala pernyataan khusus merujuk kepada setiap kelompok SK. Berikut adalah tafsiran umum Tahap Penguasaan mata pelajaran Sejarah seperti Jadual 5.

Jadual 5: Tafsiran Umum Tahap Penguasaan Mata Pelajaran Sejarah

STANDARD PRESTASI	
TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
1	Mengetahui perkara asas berdasarkan ilmu sejarah dan nilai yang dipelajari
2	Mempamerkan kefahaman tentang perkara asas berdasarkan ilmu sejarah dan nilai yang dipelajari
3	Menggunakan perkara asas berdasarkan ilmu sejarah dan nilai yang dipelajari
4	Menganalisis pengetahuan dan kemahiran berdasarkan ilmu sejarah dan nilai yang dipelajari
5	Membuat penilaian berdasarkan ilmu sejarah dan nilai yang dipelajari
6	Melahirkan idea berdasarkan ilmu sejarah dan nilai yang dipelajari

Tahap Penguasaan ialah kriteria pencapaian yang berasaskan SK dan SP yang ditetapkan untuk menunjukkan tanda aras tertentu yang disusun secara hierarki digunakan bagi tujuan pelaporan individu. Guru perlu merujuk kepada SPi yang mengandungi Tahap Penguasaan dan tafsiran untuk setiap kelompok dalam menentukan Tahap Penguasaan murid.

Guru boleh mentafsir murid secara menyeluruh apabila murid telah melengkapkan proses PdP bagi sesuatu tahun pembelajaran melalui pertimbangan profesional guru berdasarkan tafsiran umum mata pelajaran Sejarah. Guru boleh membuat pertimbangan profesional untuk menentukan tahap penguasaan keseluruhan murid berdasarkan pengalaman guru bersama-sama murid, kebijaksanaan serta melalui perbincangan rakan sejawat.

Rubrik Bagi Tahap Penguasaan Mata Pelajaran Sejarah.

Rubrik ini adalah panduan kepada guru untuk menentukan tahap penguasaan murid dalam melaksanakan pentaksiran berdasarkan SPi bagi setiap kelompok SK dan SP seperti Jadual 6.

Jadual 6: Rubrik Tahap Penguasaan Mata Pelajaran Sejarah

Tahap Penguasaan	Pernyataan	Kata Kunci
1	Mengetahui perkara asas/ elemen asas	Menguji/ mengesan kebolehan murid mengingat semula, tahu jawapan berdasarkan hafalan. <i>Menyenaraikan, menamakan, menyatakan</i>
2	Mempamerkan kefahaman tentang perkara asas/ elemen asas	Menguji/ mengesan kebolehan kognitif murid yang melibatkan pengetahuan tanpa situasi baru. <i>Menjelaskan, menerangkan</i>
3	Menggunakan perkara asas / elemen asas	Menguji/ mengesan kebolehan kemahiran murid menggunakan pengetahuan untuk memberi penjelasan bagi suatu situasi atau perkara baharu. <i>Menunjuk cara, menggunakan, menggambarkan, memberi contoh, melengkapkan</i>

Tahap Penguasaan	Pernyataan	Kata Kunci
4	Melaksanakan perkara secara sistematik dan ringkas	Menguji/ mengesan kebolehan murid mencerakin atau mengumpul maklumat bagi memberi gambaran tentang peristiwa atau fakta sejarah. <i>Menganalisis, membezakan, membandingkan, mengkategorikan, mengelaskan</i>
5	Membuat penilaian	Menguji/ mengesan kebolehan murid membuat pertimbangan dan keputusan menggunakan pengetahuan, pengalaman, kemahiran dan nilai serta memberi justifikasi. <i>Membahas, mentafsir, membuat kesimpulan, menilai, membincangkan, merumus</i>
6	Melahirkan idea	Menguji/mengesan kebolehan murid merancang, mencipta, bagi menghasilkan sesuatu perkara atau idea yang kreatif dengan menggabungkan pelbagai elemen. <i>Mencipta, mereka bentuk, meramal, merancang, membina, mengimajinasi, mencadangkan, menjana, menyusun semula, menggabungkan, menghasilkan, merumus</i>

ORGANISASI KANDUNGAN

Organisasi kandungan mata pelajaran Sejarah sekolah menengah adalah kesinambungan daripada KSSR. Penyusunan isi kandungan sejarah adalah berdasarkan rentetan peristiwa mengikut kronologi. Kurikulum Sejarah di peringkat sekolah menengah dibincangkan secara mendalam dengan memberi tumpuan kepada pemahaman yang menyeluruh tentang sejarah negara kita. Pemilihan beberapa aspek sejarah dunia yang berkaitan dengan sejarah negara kita turut dipelajari. Justeru, pendekatan isi kandungan Sejarah ini melahirkan murid yang menghayati peristiwa sejarah negara secara empati dan bersemangat patriotik.

Organisasi Kandungan Kurikulum Sejarah Tingkatan 2

Fokus kandungan Sejarah Tingkatan 2 telah disusun bermula daripada kerajaan awal Alam Melayu sehingga Kesultanan Melayu Melaka yang menjadi asas kepada kerajaan masa kini dengan menggunakan tema Warisan Negara. Sehubungan dengan itu, Sejarah Alam Melayu dipelajari untuk melihat perkaitannya dengan sejarah negara dan dunia yang mencakupi beberapa tajuk seperti dalam Jadual 7.

Jadual 7: Pemetaan Kandungan Sejarah Tingkatan 2

Tema	Standard Kandungan
Warisan Negara	Kerajaan-kerajaan Melayu Awal • Kerajaan Alam Melayu • Warisan Kerajaan Alam Melayu
	Kesultanan Melayu Menjadi Asas Kerajaan Masa Kini • Kesultanan Melayu Melaka • Kesultanan Johor Riau dan kerajaan-kerajaan Melayu • Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis • Sarawak dan Sabah

DSKP mata pelajaran Sejarah mengandungi SK, SP dan SPi yang patut dipelajari dan disampaikan serta ditaksir dalam proses PdP. DSKP mengintegrasikan kurikulum dan pentaksiran sekolah dalam satu dokumen. Maksud penulisan standard dalam dokumen ini berdasarkan pecahan seperti Jadual 8.

Jadual 8: Organisasi Kandungan

Standard Kandungan	Standard Pembelajaran	Standard Prestasi
Pernyataan spesifik tentang perkara yang murid patut ketahui dan boleh lakukan dalam suatu tempoh persekolahan merangkumi aspek pengetahuan, kemahiran dan nilai.	Suatu penetapan kriteria atau indikator kualiti pembelajaran dan pencapaian yang boleh diukur bagi setiap standard kandungan.	Suatu set kriteria umum yang menunjukkan tahap-tahap prestasi yang perlu murid pamerkan sebagai tanda bahawa sesuatu perkara itu telah dikuasai murid (<i>indicator of success</i>).

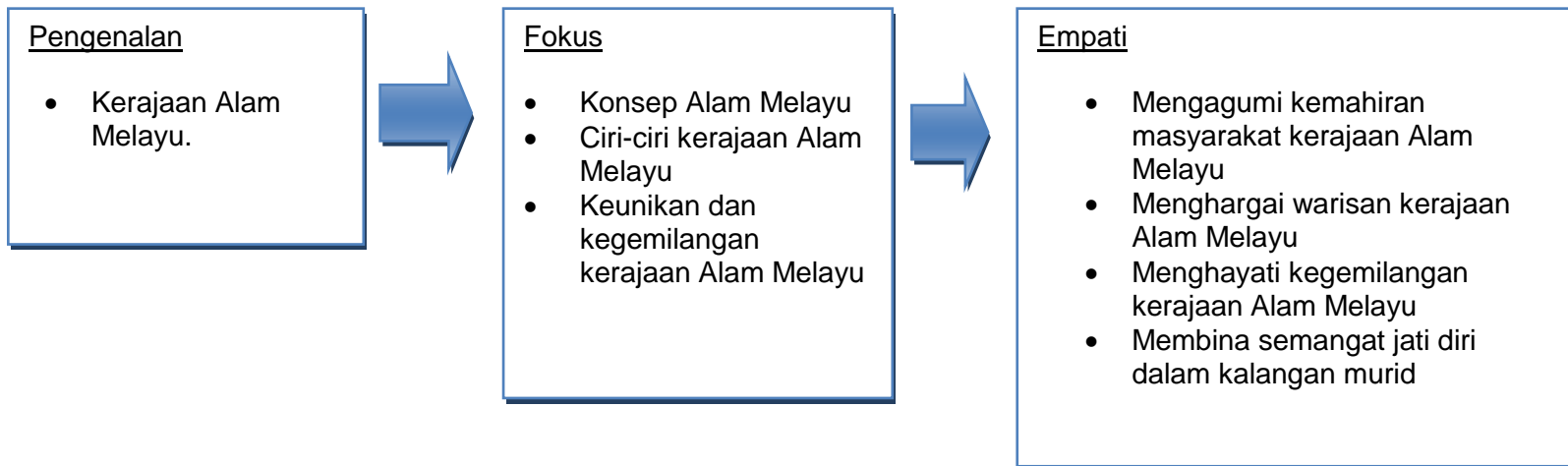
Panduan Penggunaan DSKP Mata Pelajaran Sejarah.

DSKP mata pelajaran Sejarah Tingkatan 2 ini disediakan untuk membantu guru merancang aktiviti dan menghasilkan bahan pengajaran yang sesuai dengan tahap kematangan murid di samping menyediakan penerangan untuk membantu guru melaksanakan kurikulum Sejarah semasa dalam bilik darjah dengan berkesan.

Setiap tajuk yang terdapat dalam SK diterjemahkan dalam SP. Murid perlu menguasai SP bagi menentukan tahap penguasaan. Manakala SPi pula mengandungi tahap penguasaan yang perlu murid pamerkan sebagai petunjuk prestasi bahawa sesuatu perkara itu telah dikuasai.

TEMA: WARISAN NEGARA**TAJUK 5 : KERAJAAN ALAM MELAYU**

Tajuk ini membincangkan tentang kerajaan Alam Melayu sebelum kewujudan Kesultanan Melayu Melaka. Murid dapat mengenali keunikan, keistimewaan dan kemasyhuran kerajaan Alam Melayu dalam sistem pemerintahan, kegiatan ekonomi, sosiobudaya, agama dan kepercayaan. Selain itu, murid juga dapat menghubungkan kerajaan Alam Melayu dalam proses pembentukan identiti diri melalui penguasaan Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik.

5.0 : KERAJAAN ALAM MELAYU			
STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI	
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
5.1 Kerajaan Alam Melayu	Murid boleh:	1	Mengetahui sejarah kerajaan Alam Melayu.
	5.1.1 Menjelaskan konsep Alam Melayu.	2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah kerajaan Alam Melayu.
	5.1.2 Menerangkan kewujudan kerajaan Alam Melayu.		
	5.1.3 Memerihal kerajaan-kerajaan Alam Melayu yang masyhur.	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai situasi.
	5.1.4 Menghubungkait kerajaan Alam Melayu dengan kerajaan di luar Alam Melayu yang sezaman.		
	K5.1.5 Menghuraikan kepentingan kedudukan strategik yang menyumbang kepada kemajuan sesebuah kerajaan.	4	Menganalisis maklumat berkaitan sejarah kerajaan Alam Melayu.
K5.1.6 Menerangkan kepentingan kebijaksanaan pemimpin untuk kemajuan negara.	5	Membuat penilaian tentang sejarah kerajaan Alam Melayu.	
K5.1.7 Menghubungkait kepentingan menghargai kegemilangan kerajaan Alam Melayu dengan pembentukan jati diri.			
K5.1.8 Merumuskan kebanggaan terhadap kelangsungan warisan kerajaan Alam Melayu.	6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah kerajaan Alam Melayu.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI	
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
5.2 Warisan Kerajaan Alam Melayu	Murid boleh:	1	Mengetahui warisan kerajaan Alam Melayu.
	5.2.1 Menerangkan sistem pemerintahan kerajaan Alam Melayu.	2	Mempamerkan kefahaman tentang warisan kerajaan Alam Melayu.
	5.2.2 Menghuraikan kegiatan ekonomi masyarakat kerajaan Alam Melayu.		
	5.2.3 Menjelaskan sosiobudaya masyarakat kerajaan Alam Melayu.	3	Menggunakan pengetahuan sejarah tentang warisan kerajaan Alam Melayu dalam pelbagai situasi.
	5.2.4 Menerangkan agama dan kepercayaan masyarakat kerajaan Alam Melayu.		
	5.2.5 Menghuraikan keunikan warisan kerajaan Alam Melayu.		
	K5.2.6 Menilai kepentingan kebijaksanaan pemimpin dalam mentadbir negara.	4	Menganalisis maklumat berkaitan warisan kerajaan Alam Melayu.
	K5.2.7 Menghuraikan kepentingan menghargai warisan kerajaan Alam Melayu.	5	Membuat penilaian tentang warisan kerajaan Alam Melayu.
	K5.2.8 Menerangkan iktibar yang diperolehi dari kegemilangan kerajaan Alam Melayu.		
K5.2.9 Merumuskan kepentingan kehidupan berorganisasi dalam membentuk kemakmuran negara.	6	Melahirkan idea yang rasional tentang warisan kerajaan Alam Melayu.	

TEMA: WARISAN NEGARA

TAJUK 6: KESULTANAN MELAYU MELAKA SEBAGAI ASAS KERAJAAN MASA KINI

Tajuk ini membincangkan Kesultanan Melayu Melaka sebagai sebuah kerajaan yang unggul di Alam Melayu pada abad ke-15 dan awal abad ke-16. Kesultanan Melayu Melaka telah mengasaskan tradisi politik, ekonomi dan sosiobudaya. Kelangsungan tradisi ini telah diwarisi oleh kerajaan Melayu di Johor, Pahang, Perak, Terengganu dan Selangor. Selain itu, Kelantan, Kedah, Negeri Sembilan dan Perlis turut dikategorikan dalam rumpun Kesultanan Melayu. Sarawak dan Sabah pula mempunyai keunikan dan tradisi yang tersendiri serta terangkum dalam Alam Melayu. Justeru itu, Kesultanan Melayu merupakan asas kepada kerajaan masa kini.

Pengenalan

Kesultanan Melayu Melaka dan warisannya serta kerajaan-kerajaan lain

Fokus

- Kesultanan Melayu Melaka
- Kesultanan Johor Riau Lingga.
- Kerajaan Pahang, Perak, Selangor dan Terengganu
- Kerajaan Kelantan, Kedah, Negeri Sembilan dan Perlis
- Sarawak dan Sabah

Empati

- Mengagumi usaha meneruskan kesinambungan kerajaan-kerajaan Melayu
- Menghargai warisan tradisi kerajaan-kerajaan Melayu
- Menghayati kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka
- Mengukuhkan kesedaran rasa cinta akan negara

6. KESULTANAN MELAYU MELAKA SEBAGAI ASAS KERAJAAN MASA KINI				
STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
6.1 Kesultanan Melayu Melaka	Murid boleh:	1	Mengetahui sejarah Kesultanan Melayu Melaka.	
	6.1.1 Menceritakan pengasasan Kesultanan Melayu Melaka.		2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah Kesultanan Melayu Melaka.
	6.1.2 Menghuraikan kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka.	3		Menggunakan pengetahuan sejarah tentang Kesultanan Melayu Melaka pada masa kini.
	6.1.3 Menerangkan berakhirnya pemerintahan Kesultanan Melayu Melaka yang berpusat di Melaka.			4
	K6.1.4 Menilai kepentingan sifat kepemimpinan dalam pembinaan negara.	5	Membuat penilaian terhadap sejarah Kesultanan Melayu Melaka.	
	K6.1.5 Menghuraikan kepentingan menghargai alam sekitar untuk kesejahteraan kehidupan.		6	
	K6.1.6 Menjelaskan perpaduan sebagai asas keharmonian masyarakat.			
K6.1.7 Merumuskan iktibar yang diperolehi daripada sejarah Kesultanan Melayu Melaka.				

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
6.2 Kesultanan Johor Riau dan Kerajaan-kerajaan Melayu	Murid boleh:	1	Mengetahui sejarah Kesultanan Johor Riau dan kerajaan-kerajaan Melayu.	
	6.2.1 Memerihal pengasasan Kesultanan Johor Riau.		2	Mempamerkan kefahaman tentang sejarah Kesultanan Johor Riau dan kerajaan-kerajaan Melayu.
	6.2.2 Menghuraikan kegemilangan Kesultanan Johor Riau.	3		Menggunakan pengetahuan sejarah tentang Kesultanan Johor Riau dan kerajaan-kerajaan Melayu dalam pelbagai situasi.
	6.2.3 Menerangkan kelangsungan Kesultanan Melayu Melaka di Pahang, Perak, Selangor dan Terengganu.			4
	6.2.4 Menghuraikan warisan Kesultanan Melayu Melaka terhadap Pahang, Perak, Selangor dan Terengganu hingga kini.	5	Membuat penilaian terhadap sejarah Kesultanan Johor Riau dan kerajaan-kerajaan Melayu.	
	K6.2.5 Menilai kepentingan kelangsungan warisan pentadbiran negara.		6	Melahirkan idea yang berasas tentang sejarah Kesultanan Johor Riau dan kerajaan-kerajaan Melayu.
	K6.2.6 Menjelaskan tanggungjawab pemimpin dan rakyat dalam sebuah negara.			
	K6.2.7 Menghuraikan kepentingan sumbangan warisan Kesultanan Melayu.			
K6.2.8 Merumuskan iktibar yang diperoleh daripada sejarah Kesultanan Melayu.				

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI	
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
6.3 Kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis	Murid boleh:	1	Mengetahui sejarah kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis.
	6.3.1 Memerihalkan pengasasan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis.		2
	6.3.2 Menerangkan hubungan kerajaan Kedah, Kelantan, Negeri Sembilan dan Perlis dengan negeri-negeri Melayu yang lain.	3	
	6.3.3 Menjelaskan warisan kerajaan Kedah, Kelantan dan Perlis hingga kini.		4
	6.3.4 Menghuraikan keunikan adat dan pemerintahan Negeri Sembilan.	5	
	K6.3.5 Menerangkan kepentingan menghargai pengasasan kerajaan-kerajaan Melayu.		6
	K6.3.6 Menghuraikan kepentingan menghargai warisan negeri Melayu.		
	K6.3.7 Merumuskan iktibar yang diperolehi daripada kelangsungan negeri Melayu.		
K6.3.8 Menilai kepentingan menjaga hubungan baik dengan negara lain.			

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
6.4 Sarawak dan Sabah	Murid boleh:	1	Mengetahui latar belakang bagi Sarawak dan Sabah.	
	6.4.1 Menjelaskan sejarah Sarawak dan Sabah sebagai sebahagian daripada kerajaan Alam Melayu.		2	Mempamerkan kefahaman tentang latar belakang Sarawak dan Sabah.
	6.4.2 Menerangkan pemerintahan tempatan di Sarawak dan Sabah.	3		Menggunakan pengetahuan sejarah tentang latar belakang Sarawak dan Sabah dalam pelbagai situasi.
	6.4.3 Menghuraikan kegiatan masyarakat Sarawak dan Sabah.		4	Menganalisis maklumat berkaitan latar belakang Sarawak dan Sabah.
	6.4.4 Menghuraikan keunikan yang terdapat di Sarawak dan Sabah.			5
	K6.4.5 Merumuskan kepentingan memanfaatkan alam sekitar secara bijaksana.	6	Melahirkan idea yang rasional tentang latar belakang Sarawak dan Sabah.	
	K6.4.6 Menghuraikan kepentingan permuafakatan dalam kalangan masyarakat.			
	K6.4.7 Menerangkan kepentingan sikap bijaksana untuk meneruskan kelangsungan hidup.			
K6.4.8 Menilai kepentingan semangat kekitaan dalam sebuah negara.				

PANDUAN PELAKSANAAN KAJIAN KES

PENGENALAN

Kajian kes adalah kaedah penyelesaian masalah dalam bentuk deskriptif atau penerangan tentang sesuatu isu atau persoalan sama ada berkaitan tokoh, institusi, tempat, peristiwa dan dokumen. Kajian kes bertujuan memberi pengalaman dan kemahiran kepada murid tentang pengetahuan sejarah diri, negara dan bangsa. Kajian kes turut melibatkan aktiviti penyelidikan secara langsung apabila murid didedahkan dengan pelbagai kaedah dan kemahiran seperti pencarian, pengumpulan dan menganalisis maklumat. Murid menghasilkan dapatan kajian yang dijalankan dalam pelbagai bentuk seperti kerja projek, pelaporan, pembentangan dan sebagainya. Melalui kajian kes, murid dapat mengaplikasikan disiplin ilmu Sejarah, Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik serta membangunkan kreativiti.

MATLAMAT KAJIAN KES

Kajian kes merupakan proses pengajaran dan pembelajaran yang mengkaji sesuatu isu atau persoalan berkaitan dengan tokoh, institusi, tempat dan peristiwa. Kajian ini merupakan aplikasi pengetahuan, kemahiran pemikiran sejarah, kreativiti,

Elemen Kewarganegaraan dan Nilai Sivik. Kajian kes juga dapat memperkembang potensi murid ke arah warganegara minda kelas pertama yang mampu bersaing di peringkat global.

OBJEKTIF KAJIAN KES

Kajian kes membolehkan murid:

1. Mendapat pengalaman bermanfaat semasa menjalankan kajian.
2. Mengaplikasi disiplin ilmu sejarah dalam kehidupan seharian.
3. Membentuk sikap dan tingkah laku murid dalam ruang lingkup peristiwa dan pengalaman lepas.
4. Menunjukkan sikap bertanggungjawab terhadap agama, bangsa dan negara.
5. Memberi kesedaran tentang kepentingan pemeliharaan dan pemuliharaan warisan sejarah negara kita.
6. Membina kemahiran insaniah agar menjadi warganegara yang berilmu.
7. Membina semangat patriotisme dalam kalangan murid.
8. Menghasilkan pelbagai bentuk persembahan dan dapatan daripada interpretasi kajian kes.

KAEDAH KAJIAN KES

Kajian kes boleh menggunakan kaedah inkuiri dan pemerokaan yang melibatkan aktiviti pembelajaran seperti membuat pemerhatian, penyelidikan dan eksplorasi sama ada dalam latihan kerja lapangan, kajian bahan dan dokumen. Guru perlu membimbing murid dalam menggunakan kaedah ini supaya pembelajaran yang berkesan dapat dilaksanakan.

PENTAKSIRAN DAN PENILAIAN KAJIAN KES

Pentaksiran dan penilaian adalah proses mendapatkan maklumat tentang sejauh mana murid tahu, faham dan boleh buat atau telah menguasai apa yang dipelajari berdasarkan pernyataan SPi yang ditetapkan mengikut tahap-tahap pencapaian seperti yang dihasratkan dalam dokumen kurikulum.

Kajian kes ini membolehkan guru membuat pentaksiran secara berterusan semasa proses PdP. Pentaksiran ini juga memerlukan guru membuat perancangan, membina, mentadbir, menilai dan merekod serta melaporkan pencapaian murid. Pentadbir sekolah boleh mengambil kira peratusan markah daripada kajian kes sebagai sebahagian daripada jumlah keseluruhan markah murid dalam sesuatu peperiksaan. Usaha ini dapat menanam minat murid terhadap mata pelajaran Sejarah dan dalam masa yang sama dapat meningkatkan pencapaian dalam peperiksaan.

LANGKAH PELAKSANAAN KAJIAN KES

Pelaksanaan kajian kes ini melibatkan beberapa langkah yang membabitkan kajian dan penilaian data yang berkaitan isu atau peristiwa sejarah yang timbul seperti rajah 1 :

Rajah 1: Langkah-langkah pelaksanaan kajian kes

Pernyataan masalah

Proses pernyataan masalah dapat membentuk persoalan mengenai tajuk atau tema atau peristiwa yang akan dikaji secara kontekstual serta lengkap. Pernyataan masalah kajian boleh berbentuk soalan terbuka seperti pernyataan idea, masalah atau hipotesis untuk diuji sebagai tujuan penyelidikan. Seharusnya, pernyataan masalah merupakan peringkat permulaan rancangan penyelidikan dan digunakan sebagai penjelasan tujuan penyelidikan yang akan dilaksanakan.

Kajian Literatur

Kajian literatur atau kajian lepas merupakan ulasan maklumat yang diperolehi daripada jurnal, buku, dan penyelidikan-penyelidikan lepas (tesis) untuk sesuatu penyelidikan terbaru. Kajian literatur melibatkan proses sistematik yang memerlukan penelitian dan kemahiran mencari, mengumpul, membaca serta merumus maklumat dengan terperinci. Kajian ini juga bertujuan untuk pengumpulan maklumat tentang permasalahan yang sedang dikaji di samping mendidik murid mengumpul maklumat mengenai tajuk kajian. Tinjauan literatur penting kerana ia dapat memberikan idea dan hala tuju mengenai penyelidikan yang akan dilakukan.

Objektif Kajian

Objektif kajian merujuk kepada tujuan sesuatu kajian dijalankan. Objektif kajian juga hendaklah jelas dan konsisten serta boleh dikenal pasti.

Sumber Rujukan

Sumber merupakan unsur yang penting dalam membuat penyelidikan sejarah kerana sumber memberikan maklumat dan bukti yang benar tentang sesuatu peristiwa. Sumber dibahagikan kepada dua iaitu sumber pertama atau primer dan sumber kedua atau sekunder.

Sumber primer ialah sumber yang bersifat asli dan belum ditafsirkan. Sumber ini terdiri daripada pelbagai bentuk seperti kertas, fosil, artifak dan keterangan lisan.

Sumber sekunder adalah bahan yang telah dikaji atau diolah melalui sumber pertama. Sumber sekunder merupakan hasil penulisan seperti buku, majalah, artikel, rencana, surat khabar dan latihan ilmiah.

Kaedah Kajian

Kaedah kajian ialah cara yang digunakan untuk mendapatkan fakta, sumber, bukti, mewujudkan idea dan mengadakan analisa sesuatu kajian. Antara kaedah yang boleh digunakan seperti berikut:

- 1) Kaedah temubual
- 2) Kaedah pemerhatian
- 3) Kaedah perpustakaan
- 4) Kaedah media

Analisis Data

Data atau bahan yang diperoleh hendaklah dianalisis untuk menentukan kebenaran hipotesis dalam pengkajian. Murid perlu membuat perbandingan daripada pelbagai sumber untuk menentukan kesahihan fakta daripada sumber yang diperoleh.

Laporan Kajian

Laporan kajian merupakan hasil kerja murid secara individu atau berkumpulan. Laporan ini juga boleh berbentuk penulisan atau pembentangan yang boleh dibuat dalam persembahan grafik sama ada garis masa, jadual, slaid *powerpoint*, peta *i-Think* dan yang bersesuaian.

PERSEDIAAN GURU

- Guru mengenal pasti tema atau tajuk kajian yang akan dilaksanakan;
- Guru perlu membimbing murid untuk menentukan skop kajian dan membina soalan yang dapat mencungkil maklumat tentang tajuk yang dikaji;
- Guru membantu murid dalam membuat perancangan dan menyusun atur proses kerja berdasarkan senarai semak yang disediakan;
- Guru berperanan sebagai pemudah cara dalam melaksanakan kajian;
- Guru membahagikan murid kepada beberapa kumpulan (dua atau tiga orang setiap kumpulan) dan memastikan ahli dalam kumpulan mengambil bahagian dan memastikan murid mengetahui tugas masing-masing;
- Guru perlu membuat tindakan susulan bagi memantau hasil kerja murid; dan
- Guru perlu memastikan murid menyiapkan laporan mengikut masa yang ditetapkan.

CONTOH PELAKSANAAN KAJIAN KES

TEMA: Kesultanan Melayu Melaka Sebagai Asas Kerajaan Masa Kini

Standard Kandungan : Kesultanan Melayu Melaka

Pernyataan Masalah:

Pada abad ke-15M, Melaka telah berjaya mencapai kejayaan yang lebih besar kesan daripada kegiatan perdagangan yang semakin berkembang pesat. Benarkah kegemilangan pelabuhan kerajaan Melayu Melaka pada abad ke-15M menjadikan Melaka terkenal di seluruh dunia?

**Suasana di pelabuhan Melaka pada abad ke-15M
(Sumber: Muzium Maritim Melaka)**

Jadual Kerja Pelaksanaan Kajian Kes

STRATEGI GURU	AKTIVITI MURID	PROSES BERFIKIR
Merangka Pelaksanaan Kajian Kes Guru membimbing murid: (i) Membina pernyataan masalah (ii) Membina objektif kajian (iii) Mengenal pasti kaedah kajian yang sesuai (iv) Mengenal pasti bentuk laporan kajian (v) Menentukan tempoh kajian dijalankan dan (vi) proses kerja pelaksanaan kajian kes	Murid diberi pendedahan tentang tajuk dan rangka kerja kajian kes.	
Langkah 1: Membina Pernyataan Masalah Guru membimbing murid: Contoh: Pada abad ke-15M, Melaka telah berjaya mencapai kejayaan yang lebih besar kesan daripada faktor perdagangan yang semakin berkembang pesat. Benarkah kegemilangan pelabuhan kerajaan Melayu Melaka pada abad ke-15M menjadikan Melaka terkenal di seluruh dunia?	Mengadakan perbincangan dalam kumpulan atau individu berdasarkan pernyataan masalah yang diberi.	

STRATEGI GURU	AKTIVITI MURID	PROSES BERFIKIR
Guru membimbing murid: Mengemukakan penyoalan untuk membina pemahaman murid tentang pernyataan masalah yang diberi: (i) Persoalan tentang kajian ini boleh dibina oleh guru atau murid. Ini memudahkan murid mengenal pasti sumber dan mencari maklumat. (ii) Persoalan tentang kajian yang dibina akan menjadi panduan kepada murid untuk menjalankan kajian.	Murid boleh: Membuat kajian dan mendapatkan maklumat berdasarkan persoalan yang dikemukakan. Persoalan yang dibina ini boleh membantu murid menulis, menganalisis data dan merangka laporan kajian. Contoh persoalan kajian: (i) Nyatakan faktor kegemilangan Melaka pada abad ke-15M? (ii) Senaraikan kemudahan-kemudahan yang disediakan di pelabuhan Kerajaan Melaka. (iii) Huraikan peranan pemerintah dalam menarik pedagang luar untuk berdagang di Melaka?	Mengaplikasi Kemahiran Pemikiran Sejarah (KPS): • Meneroka bukti Kemahiran Inkuiri
Langkah 2: Kajian Literatur Guru membimbing murid: Mengenal pasti bahan rujukan dan kajian lepas berdasarkan buku ilmiah, jurnal, majalah dan sebagainya.	Murid boleh: Mencari bahan atau sumber berkaitan untuk menentukan objektif kajian. Jumlah rujukan sekurang-kurangnya 3 rujukan.	Mengaplikasi KPS: • Meneroka bukti

STRATEGI GURU	AKTIVITI MURID	PROSES BERFIKIR
Langkah 3: Objektif Kajian Guru membimbing murid: (i) Menerangkan kepentingan objektif kajian kepada murid. (ii) Membina objektif yang jelas agar mudah dicapai. (iii) Membina objektif merangkumi pengetahuan, kemahiran dan nilai.	Murid boleh: Mengetahui objektif kajian dan menulis laporan kajian berdasarkan objektif yang telah dibina. Contoh Objektif: (i) Menyatakan faktor kedudukan Geografi yang menjadikan pelabuhan Kerajaan Melayu Melaka tempat yang strategik. (ii) Menyenaraikan faktor-faktor yang mendorong Melaka muncul sebagai sebuah pelabuhan entrepot pada abad ke-15M. (iii) Menghubungkan kematangan hubungan luar dengan kegemilangan Kerajaan Melayu Melaka.	Mengaplikasi KPS: • Meneroka bukti
Langkah 4: Kaedah Kajian Guru membimbing murid: Guru perlu membimbing murid untuk menggunakan kaedah kajian yang bersesuaian.	Contoh kaedah kajian: Murid boleh: Mengenal pasti kaedah yang sesuai dengan kajian. (i) Kaedah bertulis (ii) Kaedah lisan (iii) Pemerhatian	Mengaplikasi KPS: • Meneroka bukti

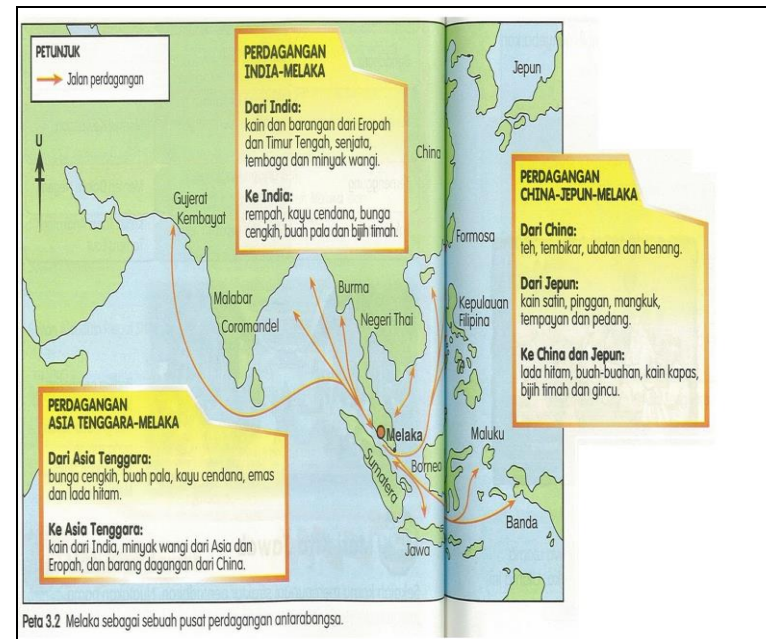
STRATEGI GURU	AKTIVITI MURID	PROSES BERFIKIR
Langkah 5: Sumber Rujukan Guru membimbing murid: (i) Menentukan sumber rujukan yang sesuai digunakan. (ii) Memilih sumber yang sesuai untuk memastikan data yang diperoleh sah dan benar. (iii) Memastikan murid bertanggungjawab dengan sumber yang diperoleh sebagai bukti.	Murid boleh: (i) Mengumpul dan mencari data daripada sumber yang berkaitan. (ii) Membuat banding beza hasil dapatan dan rujukan yang diperoleh berdasarkan objektif kajian yang telah ditetapkan. (iii) Menyenarai bahan-bahan yang dirujuk. Contoh sumber rujukan: (i) Orang sumber (ii) Dokumen/ jurnal (iii) Laman sesawang (iv) Majalah (v) Agensi berkaitan	Mengaplikasi KPS: • Meneroka bukti • Membuat interpretasi KBAT Kemahiran Inkuri
Langkah 6: Analisis Data Guru membimbing murid: (i) Membanding beza dapatan yang diperoleh. (ii) Memastikan data yang diperoleh dapat mencapai objektif kajian dan pernyataan masalah.	Murid boleh: Menganalisis data dan membuat perbandingan daripada pelbagai bahan dan sumber untuk menjawab pernyataan yang dikaji.	Mengaplikasi KPS; • memahami kronologi • meneroka bukti • membuat interpretasi • membuat imaginasi • membuat rasionalisasi KBAT Kemahiran Inkuri

STRATEGI GURU	AKTIVITI MURID	PROSES BERFIKIR
Langkah 7: Laporan Kajian Guru membimbing murid: Guru membimbing murid untuk menulis hasil kajian yang merangkumi:- • Tajuk (Persoalan) • Pendahuluan • Objektif • Kaedah kajian • Hasil dapatan • Kesimpulan dan cadangan • Lampiran • Rujukan	Murid boleh: Menyediakan laporan kajian dalam bentuk: • Kerja projek • Lukisan • Pembentangan • Video • Folio • Esei • <i>Power point</i>	Mengaplikasi KPS KBAT Menganalisis Menilai Mencipta

Tugasan

Contoh Tugasan : Guru boleh memberikan tugasan kepada murid di akhir PdP sebagai pengayaan atau pengukuhan. Murid menyiapkan kajian kes dan dapatan boleh dibentangkan melalui pelbagai kaedah.

Teliti gambar di bawah :

Berdasarkan gambar dan peta di atas, buat kajian dan hasilkan pembentangan tentang kepentingan Pelabuhan Melaka sebagai pelabuhan yang penting pada awal abad ke-15M dan abad ke-16M (1400-1511 Masihi).

Nota guru: Justifikasi ruang lingkup tarikh di atas merujuk kepada Zaman Kegemilangan Kesultanan Melayu Melaka sehingga kedatangan Portugis

Tugas anda hendaklah mengandungi aspek berikut:

1. Tajuk : Berdasarkan gambar tersebut, sediakan satu pembentangan tentang kepentingan Pelabuhan Melaka sebagai pelabuhan terpenting pada awal abad ke-15M dan abad ke-16M.
2. Nama penulis:
3. Isi kandungan:
 - a. Pengenalan-pelabuhan Melaka secara ringkas.
 - b. Menyatakan faktor-faktor yang menjadikan Melaka sebagai sebuah pelabuhan yang penting.
 - c. Membuat penilaian ke atas kepentingan pelabuhan Melaka.
 - d. Membuat kesimpulan dari hasil dapatan.
 - e. Menyenaraikan sumber rujukan.
 - f. Lampiran.

GLOSARI

BIL.	ISTILAH	MAKSUD / MAKNA
1.	Agama	Kepercayaan kepada Tuhan dan sifat-sifat serta kekuasaan Tuhan dan penerimaan ajaran dan perintah-Nya
2.	Alam	Dunia, bumi, mempunyai alam yang sama
3.	Asas	Alas, dasar, tapak
4.	Artifak	Barang-barang buatan manusia(terutamanya alat perkakas,senjata) yang merupakan peninggalan sesuatu zaman
5.	Bangsa	Jenis manusia daripada satu asal keturunan, kumpulan manusia dalam satu ikatan ketatanegaraan
6.	Bahasa	Sistem lambang bunyi suara yang dipakai sebagai alat perhubungan
7.	Bijaksana	Berakal budi, arif, pandai dan berhati-hati, cerdas
8.	Berpusat	Seluruhnya berpunca (daripada) semuanya ditujukan atau dikumpulkan (di, pada)
9.	Cekap	Boleh, dapat, mampu, berkebolehan melaksanakan sesuatu kerja
10.	Cinta	Perasaan atau berperasaan sangat sayang pada (negara, orang tua, kebebasan)
11.	Deskriptif	Bertujuan untuk memberikan diskripsi (keterangan yang bertujuan untuk menyampaikan gambaran mental tentang sesuatu yang dialami.
12.	Dokumen	Sesuatu yang bertulis atau bercetak yang digunakan sebagai rekod atau bukti
13.	Dipaparkan	Dipamerkan didedahkan, dibentangkan
14.	Ekonomi	Sifat ciri sesuatu bangsa, budaya, era dan lain-lain
15.	Eksplorasi	Penjelajahan ke lapangan untuk memperoleh sesuatu
16.	Gambaran	Mengisahkan (keterangan, bayangan, dan sebagainya) tentang sesuatu keadaan
17.	Generasi	Kumpulan individu yang lahir pada waktu yang lebih kurang sama atau seangkatan
18.	Global	Meliputi, mempengaruhi atau mengenai seluruh dunia, sejagat

BIL.	ISTILAH	MAKSUD / MAKNA
19.	Iktibar	Pengajaran, contoh, ibarat, teladan: mengambil pengajaran
20.	Idea	Buah fikiran, gagasan: semua yang dikemukakan bagus tapi sukar hendak dijalankan
21.	Insaniah	Berkaitan dengan manusia, bersifat kemanusiaan
22.	Institusi	Badan atau organisasi yang ditubuhkan untuk sesuatu tujuan tertentu
23.	Keunikan	Tidak sama dengan yang lain, lain daripada yang lain
24.	Kebudayaan	Keseluruhan cara hidup
25.	Kedudukan	Lokasi, tempat
26.	Kelestarian	Keadaan (persekitaran dll) yang tidak berubah atau yang terpelihara seperti asal, keaslian
27.	Kesultanan	Kawasan (wilayah) yang diperintah oleh Sultan
28.	Kepentingan	Perihal, keadaan atau sifat penting, peri musta
29.	Kepercayaan	Keyakinan atau akuan akan benarnya
30.	Kontekstual	Berkaitan dengan atau menurut konteks (ayat yang menentukan atau menunjukkan erti perkataan yang terkandung di dalamnya).
31.	Kreativiti	Kemampuan (kebolehan) mencipta, daya kreatif
32.	Lestari	Tidak berubah-ubah, kekal, tetap
33.	Lokasi	Tempat letak atau kedudukan
34.	Nilai Murni	Perkara yang mengandungi unsur-unsur yang baik
35.	Organisasi	Kesatuan (susunan) yang terdiri daripada bahagian-bahagian dalam sesuatu pertubuhan untuk tujuan-tujuan tertentu
36.	Patriotisme	Perasaan cinta yang kuat terhadap tanah air
37.	Pedagang	Orang yang menjalankan perniagaan
38.	Pemerintah	Kekuasaan yang memerintah (menguasai) sesebuah negeri atau bahagian negara

BIL.	ISTILAH	MAKSUD / MAKNA
39.	Pemeliharaan	Perbuatan memelihara, pembelaan, perawatan
40.	Pemuliharaan	Perihal (proses , usaha) memulihara (memulihkan serta memelihara, melindungi sesuatu supaya berada dalam keadaan yang baik)
41.	Penerokaan	Perihal (perbuatan, usaha, dsb) meneroka (menyelidiki [untuk mengetahui sesuatu, biasanya yang belum diketahui lagi])
42.	Penyelidikan	Perbuatan menyelidik, pemeriksaan
43.	Pengaruh	Kuasa seseorang ke atas orang lain
44.	Rentetan	Urutan peristiwa
45.	Rumpun	Orang-orang yang seketurunan, mempunyai nenek moyang yang sama, segolongan besar bangsa (bahasa) yang sama asal dan jenisnya
46.	Sezaman	Pada zaman yang sama
47.	Sifat	Keadaan atau rupa sesuatu benda yang dapat dilihat
48.	Sikap	Perbuatan atau pandangan berdasarkan sesuatu pendapat (fikiran)
49.	Strategik	Letaknya, dan hanya dapat dicapai daripada tiga jurusan
50.	Sosiobudaya	Hubungan masyarakat dengan budaya (seperti cara hidup, adat istiadat)
51.	Terangkum	Termasuk dalam lingkungan sesuatu, tercakup
52.	Tradisi	Sesuatu kebiasaan (adat,kepercayaan) yang kekal turun-temurun, sesuatu yang menjadi amalan yang sehati dengan masyarakat
53.	Tokoh	Rupa atau keadaan yang tampak pada zahirnya, bentuk dan sifatnya, macam atau jenis
54.	Unggul	Melebihi (mengatasi yang lain (baik, bijak, cekap, tinggi, dll)
55.	Unik	Tidak sama dengan yang lain, lain daripada yang lain, tersendiri, luar biasa, istimewa
56.	Warisan	Sesuatu yang diwarisi
57.	Zaman	Jangka masa (sama ada panjang atau pendek), tempoh atau jangka masa tertentu

PANEL PAKAR RUJUK KURIKULUM SEJARAH DAN BUKU TEKS SEJARAH

Setinggi Penghargaan kepada:

Pengerusi

YBhg. Datin Paduka Datuk Prof. Dr. Hajah Ramlah binti Adam
Pakar Sejarah
Universiti Malaysia Perlis (UniMAP)

Ahli- ahli:

- 1. YBhg. Prof. Emeritus Dato' Dr. Nik Hassan Suhaimi bin Nik Abdul Rahman**
Pakar Pra Sejarah di Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA),
Universiti Kebangsaan Malaysia
- 2. YBhg. Prof. Madya Datu Haji Sanib bin Haji Said**
Universiti Malaysia Sarawak
- 3. Prof. Dr. Ooi Keat Gin**
Pensyarah di Jabatan Kemanusiaan,
Universiti Sains Malaysia
- 4. Prof. Madya Dr. Ismail bin Ali**
Timbalan Canselor,
Universiti Malaysia Sabah Cawangan Labuan
- 5. Prof. Madya Dr. Sivachandralingam Sundara Raja**
Pensyarah di Jabatan Sejarah,
Universiti Malaya

PANEL PENYUMBANG

1. Mohd. Faudzan bin Hamzah	Bahagian Pembangunan Kurikulum
2. Umi Salmah bt A. Manaf	Bahagian Pembangunan Kurikulum
3. Rofiah bt Abdul Talib	Bahagian Pembangunan Kurikulum
4. Roslan bin Yaakub	Bahagian Pembangunan Kurikulum
5. Faizah bt Alias	Bahagian Pembangunan Kurikulum
6. Munaliza bt Zailan	Bahagian Pembangunan Kurikulum
7. Dr. Mohd bin Shamsuddin	Universiti Kebangsaan Malaysia Bangi Selangor
8. Dr. Mohd Asraff bin Ibrahim	IPG Kampus Raja Melewar Seremban Negeri Sembilan
9. Dr. Fatimah bt Mohd Dahalan	IPG Kampus Teknik Nilai Negeri Sembilan
10. Mohd Husin bin Mohd Tap	IPG Kampus Tun Hussein Onn Batu Pahat Johor
11. Mohd Azmi bin Mohamad @ Jalani	IPG Kampus Ipoh Perak
12. Noraida bt Mispari	SMK Presint 18(1) Putrajaya Putrajaya
13. Hajah Aridah bt Dulmukti	SM Sains Kuala Selangor Selangor
14. Muslimin bt Fadzil	SMK Tiram Jaya Tanjung Karang Selangor
15. Ridzuan bin Hassan	SM Seri Puteri Cyberjaya Sepang Selangor
16. Zaniza bt Abd Rahman	SMK Seksyen 19 Shah Alam Selangor

TURUT MENYUMBANG

1. Abdullah Sani bin Ismail SMK Banting Telok Datok Selangor
2. Aziah binti Abdullah SMK Tuanku Ampuan Durah Seremban, Negeri Sembilan
3. Badariah bt Mohd Zin SMK Presint 18(1) Putrajaya
4. Hasilina bt Fadzil SMK Dato' Undang Haji Adnan Port Dickson Negeri Sembilan
5. Noor Hashimah bt Ibrahim SM Sains Tunku Munawir Seremban Negeri Sembilan
6. Norhazilawati bt Jamil SMK Seksyen 16 Shah Alam Selangor
7. Mariahni bt Othman SMK Datuk Muhamad Yusuf Port Dickson Negeri Sembilan
8. Mohd Faris bin Mohamad Saei SMK Dato' Undang Syed Ali-AIJufri Seremban Negeri Sembilan
9. Noraini bt Hashim SMK Bukit Mewah Seremban Negeri Sembilan
10. Noraini bt Mohd Din Pejabat Pendidikan Daerah Seremban Negeri Sembilan
11. Norhaizam bin Tompong SMK Seri Bemban Ayer Panas Melaka
12. Yuriza bt Muhammad SMKA Sharifah Rodziah Melaka
13. Mohd Hanif bin Mohd Mahpot SK Kanchong Darat Banting Selangor
14. Nor Rashidah bt Ansari SK Seri Cheding Kuala Langat Selangor
15. Sazlin bt Selim SK Leftenan Adnan Kajang Selangor

9 789674 202590

Bahagian Pembangunan Kurikulum
Kementerian Pendidikan Malaysia
Aras 4 - 8 Blok E9, Kompleks Kerajaan Parcel E
62604 Putrajaya
Tel: 03-8884 2000 Fax: 03-8888 9917
<http://www.moe.gov.my/bpk>